

1987. évi 13. törvényerejű rendelet

a konzuli kapcsolatokról Bécsben, 1963. április 24-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről¹

Hatályos: 2009. 05. 15. –

(A Magyar Népköztársaság² csatlakozási okiratának letétele az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkáránál 1987. június 19-én megtörtént.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a konzuli kapcsolatokról Bécsben, az 1963. évi április hó 24. napján elfogadott egyezményt e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az egyezmény hivatalos magyar fordítása a következő:

„Bécsi egyezmény a konzuli kapcsolatokról

Ebben az Egyezményben részes államok

megemlékezve arról, hogy a népek között ősi idők óta létesültek konzuli kapcsolatok, figyelembe véve az Egyesült Nemzetek Alapokmányának az államok szuverén egyenlőségére, a nemzetközi béke és biztonság fenntartására, valamint a nemzetek közötti baráti kapcsolatok előmozdítására vonatkozó céljait és elveit,

tekintetbe véve, hogy az Egyesült Nemzeteknek a diplomáciai kapcsolatokról és mentességekről tartott konferenciája elfogadta az aláírásra 1961. április 18-án megnyílt Bécsi Szerződést a diplomáciai kapcsolatokról,

meggyőződve arról, hogy a konzuli kapcsolatokra, kiváltságokra és mentességekre vonatkozó nemzetközi Szerződés is hozzájárulhat az országok közötti baráti kapcsolatok kifejlesztéséhez, tekintet nélkül alkotmányos és társadalmi berendezésük különbözőségére,

felismerve, hogy a kiváltságok és mentességek célja nem egyének előnyben részesítése, hanem az, hogy biztosítsa az illető államok nevében a konzuli képviselők útján végzendő feladataik hatékony teljesítését,

megegyezve, hogy a nemzetközi szokásjog szabályai továbbra is irányadók az Egyezmény rendelkezéseivel kifejezetten nem szabályozott kérdésekre,

megállapodtak a következőkben:

1. cikk

Fogalommeghatározások

1. Az Egyezmény alkalmazása körében a következő kifejezéseken az alábbiakat kell érteni:

- a) „konzuli képviselő” minden főkonzulátus, konzulátus, alkonzulátus vagy konzuli ügynökség;
- b) „konzuli kerület” az a terület, ahol egy konzuli képviselő konzuli feladatok végzésére jogosult;
- c) a „konzuli képviselő vezetője” az a személy, akit megbíztak azzal, hogy e minőségben tevékenykedjék;
- d) „konzuli tisztviselő” minden olyan személy, ideérve a konzuli képviselő vezetőjét is, akit e minőségben megbíztak konzuli feladatok végzésével;
- e) „konzuli alkalmazott” a konzuli képviselőn igazgatási vagy műszaki munkakörben alkalmazott minden személy;
- f) a „kíségítő személyzet tagja” a konzuli képviselőn kíségítő munkakörben alkalmazott minden személy;
- g) a „konzuli képviselő tagjai” a konzuli tisztviselők, a konzuli alkalmazottak és a kíségítő személyzet tagjai;
- h) a „konzuli személyzet tagjai” a konzuli képviselő vezetőjét a konzuli tisztviselők, valamint a konzuli alkalmazottak és a kíségítő személyzet tagjai;
- i) a „magánszemélyzet tagja” a konzuli képviselő valamely tagjának kizárólagos magánszolgálatra alkalmazott személy;
- j) „konzuli helyiségek” a konzuli képviselő kizárólagos céljaira használt épületek vagy épületrészek és az ezekhez tartozó telkek, tekintet nélkül tulajdonjogi helyzetükre;
- k) „konzuli irattár” a konzuli képviselő minden irata, okmánya, levelezése, könyve, filmje, hangszalagja, nyilvántartása és reptelanyaga, valamint az ezek védelmére és őrzésére szolgáló iratszekrények és egyéb bútorok.

2. A konzuli tisztviselőknek két kategóriája van; a hivatásos konzuli tisztviselők és a tiszteletbeli konzuli tisztviselők kategóriája. Az Egyezmény [II. fejezetének](#) rendelkezéseit a hivatásos konzuli tisztviselők által vezetett konzuli képviselőkre; a [III. fejezet](#) rendelkezéseit a tiszteletbeli konzuli tisztviselők által vezetett konzuli képviselőkre kell alkalmazni.

3. A konzuli képviseletek azon tagjainak jogállását, akik a fogadó állam honosai vagy állandó lakosai, az Egyezmény 71. cikke határozza meg.

Első fejezet

A konzuli kapcsolatok általában

I. RÉSZ

Konzuli kapcsolatok felvétele és fenntartása

2. cikk

KONZULI KAPCSOLATOK FELVÉTELE ÉS FENNTARTÁSA

1. Az államok között konzuli kapcsolatok felvétele kölcsönös megegyezéssel történik.
2. Két állam között a diplomáciai kapcsolatok felvételében történt megegyezés – ellenkező utalás hiányában – magában foglalja a konzuli kapcsolatok felvételét is.
3. A diplomáciai kapcsolatok megszakadása nem vonja maga után ipso facto a konzuli kapcsolatok megszakadását.

3. cikk

Konzuli feladatok végzése

A konzuli feladatokat a konzuli képviseletek végzik. E feladatokat az Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően diplomáciai képviseletek is végezhetik.

4. cikk

Konzuli képviselet létesítése

1. Konzuli képviselet létesítése a fogadó állam területén csak ennek az államnak a beleegyezésével történhet.
2. A konzuli képviselet székhelyét, rangját és konzuli kerületét a küldő állam állapítja meg a fogadó állam hozzájárulásával.
3. A konzuli képviselet székhelyét, rangját vagy konzuli kerületét a külső állam csak a fogadó állam beleegyezésével módosíthatja.
4. A fogadó állam beleegyezése szükséges ahhoz, hogy egy főkonzulátus vagy konzulátus a székhelyétől eltérő más helységben alkonzulátust vagy konzuli ügynökséget nyisson.
5. A meglévő konzulátushoz tartozó, de annak székhelyén kívüli hivatal megnyitásához a fogadó állam kifejezett és előzetes hozzájárulása szükséges.

5. cikk

Konzuli feladatok

A konzuli feladatok a következők:

- a) a küldő állam, valamint a küldő állam honosai, természetes és jogi személyei érdekeinek védelme a fogadó államban, a nemzetközi jog által megengedett keretek között;

- b) a küldő állam és a fogadó állam közötti kereskedelmi, gazdasági, kulturális és tudományos kapcsolatok fejlesztésének előmozdítása, és baráti kapcsolataik elősegítése minden más módon, az Egyezmény rendelkezéseinek keretei között;
- c) tájékozódás minden megengedett módon a fogadó állam kereskedelmi, gazdasági, kulturális és tudományos életének viszonyairól és alakulásáról, ezekről jelentéstétel a küldő állam kormányainak és felvilágosítás adása az érdekelt személyeknek;
- d) útlevelek és egyéb útiokmányok kiállítása a küldő állam honosai részére, valamint vízumok és megfelelő iratok kiadása a küldő államba utazó személyek számára;
- e) segítség és támogatás nyújtása a küldő állam honosai, természetes és jogi személyei részére;
- f) eljárás közjegyzői és anyakönyvvezetői minőségben és ezekhez hasonló, valamint egyéb közigazgatási feladatok végzése, amennyiben ezt a fogadó állam törvényei és más jogszabályai nem tiltják;
- g) a küldő állam honosai, természetes és jogi személyei érdekeinek védelme a fogadó állam területén folyó hagyatéki ügyekben, a fogadó állam törvényeinek és más jogszabályainak megfelelően;
- h) a fogadó állam törvényei és más jogszabályai által megszabott keretek között a küldő állam kiskorú és cselekvőképtelen állampolgárai érdekeinek védelme, különösen, ha számukra gyámság vagy gondnokság elrendelése szükséges;
- i) a fogadó államban hatályban levő gyakorlat és eljárási szabályok figyelembevételével a küldő állam honosainak képvisellete vagy megfelelő képviselötük biztosítását szolgáló intézkedések tétele a fogadó állam bíróságai vagy más hatóságai előtt avégből, hogy a fogadó állam törvényeinek és más jogszabályainak megfelelően ideiglenes intézkedések hozatalát kérik ezen állampolgárok jogainak és érdekeinek megóvására, amennyiben azok távollétük vagy bármely más ok miatt jogaikat és érdekeiket nem tudják időben megvédeni;
- j) bírósági és perenkívüli iratok továbbítása vagy megkeresésének teljesítése a hatályos nemzetközi megállapodásoknak megfelelően vagy ilyen megállapodások hiányában a fogadó állam törvényeivel és más jogszabályaival összeegyeztethető minden más módon;
- k) a küldő állam törvényeiben és más jogszabályaiban előírt ellenőrzési és felügyeleti jogok gyakorlása a küldő állam szerinti nemzeti hovatartozással rendelkező tengeri és folyami hajók, a küldő államban lajstromozott repülőgépek, valamint ezek személyzete felett;
- l) segítség nyújtása a jelen cikk k) pontjában említett hajóknak és repülőgépeknek, valamint azok személyzetének, a hajók útjáról szóló nyilatkozatok átvétele, a hajóokmányok megvizsgálása és láttamozása, valamint a fogadó állam hatóságai jogkörének csorbítása nélkül vizsgálat folytatása az útközben történt balesetekre vonatkozóan, és amennyiben a küldő állam törvényei és más jogszabályai engedélyezik, a kapitány, a tisztek és a tengerészek közötti mindenfajta vitás ügy rendezése;
- m) a küldő állam által a konzuli képviselőre bízott bármely más feladat elvégzése, amelyet a fogadó állam törvényei és más jogszabályai nem tiltanak, illetve amelyeket a fogadó állam nem ellenez vagy amelyeket a küldő állam és a fogadó állam között hatályban levő nemzetközi megállapodások tartalmaznak.

6. cikk

Konzuli feladatok végzése a konzuli kerületen kívül

Különleges körülmények fennállta esetén a konzuli tisztviselő a fogadó állam beleegyezésével konzuli kerületén kívül is elláthatja feladatait.

7. cikk

Konzuli feladatok végzése harmadik államban

A küldő állam, miután az érdekelt államokat erről értesítette, megbízhatja az egyik államban létesített konzuli képviselőt azzal, hogy a konzuli feladatokat egy másik államban ellássa, kivéve, ha ezt valamelyik érdekelt állam kifejezetten ellenzi.

8. cikk

Konzuli feladatok végzése harmadik állam részére

A küldő állam, miután a fogadó államot erről kellőképpen értesítette, a fogadó államban egy harmadik állam részére is végezhet konzuli feladatokat feltéve, hogy ezt a fogadó állam nem ellenzi.

9. cikk

A konzuli képviselet vezetőinek osztályai

1. A konzuli képviselet vezetői négy osztályba tartoznak, nevezetesen:
 - a) főkonzulok;
 - b) konzulok;
 - c) alkonzulok;
 - d) konzuli ügynökök.
2. A jelen cikk 1. bekezdése semmiben sem korlátozza a Szerződő Feleknek azt a jogát, hogy – a konzuli képviselet vezetőit kivéve – a konzuli tisztviselők elnevezését meghatározzák.

10. cikk

A konzuli képviselet vezetőinek kinevezése és elfogadása

1. A konzuli képviselet vezetőit a küldő állam nevezi ki, hivatalbalépésükhöz pedig a fogadó állam járul hozzá.
2. Az Egyezmény rendelkezéseinek fenntartásával, a konzuli képviselet vezetője kinevezésének és elfogadásának módjait a küldő állam és a fogadó állam törvényei, más jogszabályai és szokásai határozzák meg.

11. cikk

Kinevezési okirat vagy értesítés a kinevezésről

1. A küldő állam a konzuli képviselet vezetője részére minden kinevezés esetén, kinevezési okirat vagy hasonló okmány formájában okiratot állít ki, amely tanúsítja minőségét és rendszerint megadja vezeték- és keresztnévét, a kategóriát és osztályát, amelybe tartozik, valamint a konzuli képviselet konzuli kerületét és székhelyét.
2. A kinevezési okiratot vagy hasonló okmányt a küldő állam diplomáciai vagy más megfelelő úton továbbítja annak az államnak a kormányához, amelynek területén a konzuli képviselet vezetője feladatait végezni fogja.
3. Ha a fogadó állam ezt elfogadja, a küldő állam a kinevezési okirat vagy hasonló okmány helyett a jelen cikk 1. bekezdésében említett adatokat tartalmazó értesítést küldhet.

12. cikk

Exequatur

1. A konzuli képviselet vezetője hivatalbalépésének elfogadása a fogadó állam „exequatur”-nak nevezett felhatalmazás történik, bármilyen is e felhatalmazás formája.
2. Az az állam, amely megtagadja az exequatur kiadását, ennek indokait nem köteles közölni a küldő állammal.
3. A 13. és 15. cikk rendelkezéseinek fenntartásával a konzuli képviselet vezetője az exequatur elnyerése előtt nem kezdheti meg működését.

13. cikk

*A konzuli képviselet vezetőjének
ideiglenes elfogadása*

A konzuli képviselet vezetőjének hivatalbalépése ideiglenesen elfogadható az exequatur kiadása előtt is. Ebben az esetben a jelen Egyezmény rendelkezései alkalmazandók.

14. cikk

A konzuli kerület hatóságainak értesítése

A fogadó állam, miután a konzuli képviselet vezetőjének hivatalbalépését – akár ideiglenesen is – elfogadta, haladéktalanul értesíteni tartozik a konzuli kerület illetékes hatóságait. Egyben gondoskodni tartozik a szükséges intézkedések megtételéről avégből, hogy a konzuli képviselet vezetője a rábízott feladatokat elvégezhesse és az az Egyezmény rendelkezéseiben előírt bánásmódban részesüljön.

15. cikk

*A konzuli képviselet vezetője
feladatainak ideiglenes gyakorlása*

1. Ha a konzuli képviselet vezetője hivatali tevékenységének gyakorlásában akadályozva van, vagy ha hivatala nincs betöltve, átmenetileg ideiglenes vezető járhat el a konzuli képviselet vezetőjeként.

2. Az ideiglenes vezető vezeték- és keresztnévét a küldő állam diplomáciai képviselete útján vagy – ha a küldő államnak a fogadó államban nincs diplomáciai képviselete – a konzuli képviselet vezetője útján vagy ennek akadályoztatása esetén a küldő állam bármely erre illetékes hatósága útján közli a fogadó állam Külügyminisztériumával vagy az általa kijelölt hatósággal. Ennek az értesítésnek rendszerint előzetesen kell történnie. A fogadó állam a beleegyezésétől teheti függővé az olyan személynek ideiglenes vezetőként való elfogadását, aki a fogadó államban a küldő államnak nem diplomáciai képviselője vagy konzuli tisztviselője.

3. A fogadó állam illetékes hatóságai az ideiglenes vezetőnek támogatást és védelmet kötelesek nyújtani. Az ideiglenes vezető működése idején az Egyezmény rendelkezései ugyanúgy vonatkoznak rá, mint az illető konzuli képviselet vezetőjére. A fogadó állam azonban nem köteles biztosítani az ideiglenes vezető számára azokat a könnyítéseket, kiváltságokat és mentességeket, amelyeknek a konzuli képviselet vezetője részére való biztosítása olyan feltételektől függ, amelyeknek az ideiglenes vezető nem felel meg.

4. Ha a küldő állam a fogadó államban levő diplomáciai képviselete diplomáciai személyzetének egy tagját nevezi ki a jelen cikk 1. bekezdése alapján ideiglenes vezetőnek, ez a személy a diplomáciai kiváltságokat és mentességeket továbbra is élvezi, feltéve, hogy ezt a fogadó állam nem ellenzi.

16. cikk

*Rangsorelsőbbség
a konzuli képviseletek vezetői között*

1. A konzuli képviseletek vezetőit az egyes osztályokban az exequatur megadásának időpontja szerint illeti meg a rangsorelsőbbség.

2. Abban az esetben azonban, ha a konzuli képviselet vezetőjének hivatalbalépését az exequatur elnyerése előtt ideiglenesen fogadták el, a rangsorelsőbbség tekintetében az ideiglenes elismerés időpontja irányadó; ezen a rangsorelsőbbségen az exequatur megadása nem változtat.

3. Két vagy több konzuli képviseletvezető között, akik az exequaturt vagy az ideiglenes elfogadást azonos időpontban kapták meg, a rangsorelsőbbséget az az időpont határozza meg, amikor a kinevezési okiratot, vagy hasonló okmányt vagy a 11. cikk 3.